

- Uvod • Uzroci • Simptomi i dijagnoza • Liječenje

Uvod

Touretteov sindrom je bolest pri kojoj se često tokom dana javljaju motorički i glasovni tikovi u trajanju od barem jedne godine.

Touretteov sindrom često započinje jednostavnim tikovima (ponavljani, neželjeni, bez svrhe, trzajni mišićni pokreti) u ranom djetinjstvu i napreduju do provale složenih pokreta uključujući glasovne tikove i naglo, spastičko disanje. Glasovni tikovi mogu početi kao gundanje ili lajanje i napredovati u prisilne, nevoljne napadaje proklinjanja.

Uzroci

Touretteov sindrom je nasljedna bolest koja je tri puta češća u muškaraca nego u žena. Tačni uzrok nije poznat, ali se misli da je nenormalnost u dopaminu ili u drugim neurotransmiterima mozga (tvari koje nervne stanice koriste za međusobno povezivanje).

Simptomi i dijagnoza

Mnogi ljudi imaju jednostavne tikove, kao što je ponavljano treptanje oka, što su nervozne navike i mogu vremenom nestati. Tikovi u Touretteovu sindromu su složeniji nego što je treptanje. Dijete sa Touretteovim sindromom može ponavljano micati glavom od strane na stranu, treptati očima, otvarati usta i istezati vrat. Još složeniji tikovi uključuju lupanje i udaranje nogom, gundanje, prezirno puhanje i zujanje. Ljudi sa Touretteovim sindromom mogu iz nejasnih razloga izvikivati prostačke izraze, često usred razgovora. Oni mogu i ponavljati riječi odmah nakon što su ih čuli (eholalija). Neki mogu neke tikove potisnuti, obično sa poteškoćom, drugi ljudi imaju poteškoće u njihovu suzbijanju, naročito za vrijeme emocionalnog stresa.

Ljudi sa Touretteovim sindromom često imaju poteškoća u društvenim situacijama. U prošlosti ih se izbjegavalo, izoliralo i čak se mislilo da ih je opsjednuo đavo. Mnogi ljudi s tom bolešću razviju naglo, agresivno i samouništavajuće ponašanje, a djeca imaju često poteškoće pri učenju. Nije poznato uzrokuje li takvo ponašanje bolest sama po sebi ili posebni stresovi života sa tom bolešću.

Liječenje

Rana dijagnoza može pomoći roditeljima da shvate da takva ponašanja nisu voljna ili pakosna i da ih kažnjavanje ne može spriječiti.

Tikove se može pokušati spriječiti antipsihotičkim lijekovima, iako psihoza nije problem. Djelotvoran je haloperidol, najčešće upotrebljavani antipsihotik, ali može uzrokovati nuspojave kao što su ukočenost, dobivanje na težini, zamagljen vid, pospanost i tupo usporeno mišljenje. Nuspojave pimizida, drugog antipsihotičkog lijeka, obično su blaže. Klonidin, koji nije antipsihotik, može pomoći u suzbijanju tjeskobe i opsesivno-prisilnog ponašanja, nuspojave su mu blaže nego od haloperidola i pimizida. Klonazepam je lijek protiv tjeskobe koji u liječenju Touretteova sindroma ima ograničen uspjeh.

